

Poliisiasian neuvottelukunnan 19.3.2024 kokouksen pöytäkirja

Aika 19.3.2024 klo 15.30 – 17.00

Paikka Eduskunta, nh A116

Läsnä Sanna Antikainen
Jenni Herrala
Petri Huru
Juha Hänninen
Seppo Kolehmainen
Marja Lindberg
Miia Ljungqvist
Sami Niemi
Saku Nikkanen
Eemeli Peltonen
Pihla Keto-Huovinen
Oskari Päätalo
Minna-Liisa Rinne
Päivi Räsänen
Mikko Savola
Lauri Taro
Emmi Wehka-aho
Tomi Vuori
Jari Pajunen, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.30.

2. Osallistujien toteaminen ja neuvottelukunnan järjestäytyminen

Neuvottelukunnan sihteeri Jari Pajunen totesi osallistujat ja esitteli neuvottelukunnan tehtävät. Neuvottelukunnan tehtävänä on; 1) seurata poliisin toimintaan vaikuttavan ympäristön kehitystä sekä poliisin toimintaa; 2) tehdä aloitteita poliisin toiminnan kehittämiseksi; 3) antaa lausuntoja poliisia koskevista asioista; sekä 4) käsitellä ne muut asiat, jotka sen käsiteltäviksi toimitetaan.

Neuvottelukunnan kokoukset pidetään lähtökohtaisesti läsnäolokokouksina. Neuvottelukunnan kokouksista ei makseta kokouspalkkiota eikä matka- tai muita vastaavia kulukorvauksia. Sovittiin käynnistä Helsingin poliisilaitoksessa ja Poliisiammattikorkeakoululla erikseen sovittuna aikana.

3. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

4. Poliisin ajankohtaiskatsaus

Poliisiylijohtaja Seppo Kolehmainen esitteli poliisin ajankohtaiskatsauksen. Kolehmainen esitteli poliisin toimintaympäristön trendejä. Poliisin arvion mukaan yhteiskuntarauhaan vaikuttavat perinteisten uhkien lisäksi muun muassa kyberuhat ja hybridiuhat. Poliisi hoitaa yli 1,1 milj. hälytystehtävää vuodessa, myöntää 1,2 milj. maksullista lupaa ja esitutkintaan tulee noin 675 000 rikostapausta. Poliisi suorittaa tehtävänsä pienemmillä resursseilla kuin yksikään toinen Euroopan maa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Poliisin strategia on tehty vuosille 2024 – 2028. Poliisin visiona on, että poliisi on kaikkien aikojen turvaaja, kaikkina aikoina. Poliisilla on 5 strategista tavoitetta; 1) Turvaamme yhteiskuntarauhaa ja ylläpidämme luottamuksen poliisiin korkeana, 2) Ennalta estämme rikoksia ja häiriöitä, 3) Paljastamme ja selvitämme rikoksia tehokkaasti, 4) Tuotamme nykyaikaisia ja tehokkaita poliisin palveluita, 5) Vahvistamme henkilöstön hyvinvointia, osaamista ja sitoutumista.

Poliisin varautumisessa tietojohtoisuus ja tilannekuva ovat keskiössä. Kolehmaisena mukaan poliisin ja Puolustusvoimien yhteistyö on nykyisin parempaa kuin koskaan aikaisemmin. Perinteinen poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos yhteistyö (PTR-yhteistyö) on pohjana ja keskiössä. Kokonaisturvallisuutta rakennetaan yhdessä. Sisäinen ja ulkoinen turvallisuus limittyvät yhä selvemmin. Poliisin varautumisessa ja tilannekuvassa huomioidaan vallitseva turvallisuustilanne. Hybriditoimien hallinnassa poliisilla on keskeinen rooli (varautuminen, vaste, tutkinta ja havainnot) myös NATO-jäsenenä.

Rikollisuuden uudet ilmiöt tulee huomioida. Suomessa toimii ns. perinteistä JR -rikollisuutta (tyypillisesti liivijengit), etnisyyteen ja/tai sukulaisuuteen perustuvia ryhmiä, sekä uusimpana ns. katujengejä. Yhteiskunnan segregaatio ja polarisaatio ovat omiaan lisäämään ilmiötä. Ukrainan sodassa käytettyjen aseiden ja räjähteiden kulkeutuminen muihin maihin on mahdollista.

Hybridiuhkien myötä ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden välinen raja on hämärtynyt. Nykymuotoisissa konflikteissa entistä enemmän avoimien sotilaallisten toimien sijaan hyödynnetään tarkoituksellisesti epäselvää tilannetta sotilaallisten ja ei-sotilaallisten toimien välillä. Epäselvissä toimitissa(hybridi) attribuutio on alkuun monesti epäselvä ja arviointi rikoksina / järjestyshäiriöinä, joiden osalta lainmukainen toimivalta (toiminnallinen vaste ja tutkinta) on sisäisen turvallisuuden viranomaisilla, pääsääntöisesti poliisilla. Hybridiuhkien ja -toimien torjunnassa keskeistä viranomaisyhteistyö, tiedon välittämisen merkitys sekä johtosuhteiden jouheva siirto tilanteen mukaisesti kulloinkin toimivaltaiselle viranomaiselle.

Lopuksi Kolehmainen esitteli pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman poliisia koskevia kirjauksia. Poliisien määrää lisätään. Muutokset turvallisuusympäristössä edellyttävät poliisin operatiivisen toiminnan vahvistamista. Hallitus nostaa poliisitehtävissä toimivien määrän 8 000 poliisihenkilötyövuoteen vaalikauden loppuun mennessä. Poliisin resurssit turvataan pitkäjänteisesti ja ennakoivasti siten, että poliisin mahdollisuudet pitkän aikavälin toiminnan suunnitteluun paranevat. Poliisin läsnäolo turvataan koko maassa. Hallitus varmistaa, että poliisilla on käytettävissään työssään tarvitsemansa kalusto sekä terveet ja turvalliset toimitilat. Ajantasainen ja toimiva lainsäädäntö turvaa yhteiskunnan vakautta.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin poliisin toimintaympäristön muutoksista, NATO yhteistyön vaikutuksista poliisille, poliisin vasteajoista ja -aikojen mittaamisesta, poliisin toiminnasta maaseudulla, Poliisiammattikorkeakoulun hakijamäärästä ja poliisin luottamuksesta.

5. Rikostiedusteluhanke

Lainsäädäntöneuvos Marko Meriniemi sisäministeriöstä esitteli rikostiedusteluhankkeen nykytilaa. Hallitusohjelman mukaan sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi otetaan käyttöön uusi rikostiedustelusääntely, joka mahdollistaa nykyistä tehokkaamman puuttumisen uhkaperusteisesti muun muassa vakavaan jengi- ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Rikostiedusteluhankkeen toimikausi on 25.9.2023 – 31.5.2024. Hankkeen keskeisin tavoite on Suomen sisäisen turvallisuuden parantaminen ja säädösperustan luominen Poliisihallituksen alaisen poliisin rikostiedustelulle.

Sisäministeriö päätti teettää riippumattomalla ja ministeriön ulkopuolisella asiantuntijalla selvityksen poliisin rikostiedusteluun liittyvän lainsäädännön tilasta ja sen kehittämistä. Selvityshenkilö professori Matti Tolvanen luovutti loppuraporttinsa "Poliisin rikostiedustelulainsäädännön kehittämistarpeet" ministeri Krista Mikkoselle 21.4.2023. Selvityshenkilö esitti suosituksia asiasta, joita Meriniemi esitteli.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 30.5.2024 klo 15.30-17.00

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 16.30

Puheenjohtaja

Sanna Antikainen

Sihteeri

Jari Pajunen

Liitteet Esitykset jaettu 20.3.2024 sähköpostilla

Jakelu Neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi Sisäministeri Mari Rantanen
Valtiosihteeri Antti Salminen
Erityisavustaja Timo Kerttula
Kansliapäällikkö Kirsi Pimiä